II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης (1)

COM(88) 77 τελικό

(Υποβληθείσα από την Επιτροπή στο Συμβούλιο στις 11 Μαρτίου 1988)

(88/C 113/07)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,

την πρόταση της Επιτροπής, που διατυπώθηκε μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ασφάλεια, την Υγιεινή και την Προστασία της Υγείας στον Τόπο Εργασίας (2),

σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 118 Α της συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει με οδηγίες, τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη βελτίωση ιδίως του περιβάλλοντος εργασίας, με στόχο την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι το άρθρο 118 Α συνιστά επίσης την αποφυγή διοικητικών, οικονομικών και νομικών περιορισμών που μπορούν να εμποδίσουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη ΜΜΕ·

ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το πρόγραμμα στον τομέα της ασφάλειας, της υγιεινής και της υγείας στον χώρο εργασίας (3) προβλέπει την έκδοση οδηγιών που αποβλέπουν στην κατοχύρωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι αποτελεί καθήκον των κρατών μελών να εξασφαλίζουν μέσα στην επικράτειά τους την ασφάλεια και την υγεία των πολιτών και ιδιαίτερα των εργαζομένων·

ότι, μεταξύ των κρατών μελών, τα νομοθετικά συστήματα απέναντι στην πρόληψη των κινδύνων που αναφύονται σε θέσεις εργασίας με οθόνη οπτικής απεικόνισης διαφέρουν πολύ·

ότι, δυνάμει της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ (4), προβλέπεται μια διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και κανονισμών·

ότι για να εξασφαλισθεί ο υψηλότερος βαθμός προστασίας που είναι λογικά δυνατόν να επιτευχθεί, είναι απαραίτητο να ενημερώνονται οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους για τους κινδύνους που διατρέχει η ασφάλεια και η υγεία τους και για τα μέτρα που απαιτούνται για τη μείωση ή εξάλειψη των κινδύνων αυτών και ακόμα να είναι σε θέση να εξακριβώνουν ότι λαμβάνονται τα αναγκαία προστατευτικά μέτρα·

ότι οι εργοδότες πρέπει να παρακολουθούν την τεχνολογική πρόοδο ώστε να είναι σε θέση να προστατεύουν καλύτερα την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων·

ότι οι ενδείξεις για την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνες οπτικής απεικόνισης εκφράζονται κυρίως ως στόχοι για την επίτευξη ορισμένων αποτελεσμάτων·

ότι κατ' εφαρμογή της νέας προσέγγισης για την τεχνική εναρμόνιση και την τυποποίηση (5), είναι επιθυμητό να υπάρχουν τεχνικές εκθέσεις οι οποίες να καθορίζουν σε τεχνική γλώσσα ορισμένες προδιαγραφές που προαναφέρθηκαν·

ότι πρέπει να συσταθεί μια επιτροπή επιφορτισμένη να επικουρεί την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά την εφαρμογή των συμπληρωματικών μέτρων που προβλέπει η οδηγία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία αποτελεί ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 13 της οδηγίας . . ., και καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης όπως ορίζεται στο άρθρο 2.

(1) COM(88) 73 τελικό.

(2) Απόφαση του Συμβουλίου 74/325/ΕΟΚ της 27. 6. 1974.

(3) COM(87) 520 τελικό και ψήφισμα του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1987 (ΕΕ αριθ. C 28 της 3. 2. 1988).

(4) ΕΕ αριθ. L 109 της 26. 4. 1983, σ. 8.

(5) Ψήφισμα του Συμβουλίου της 7ης Μαΐου 1985 (ΕΕ αριθ. C 136 της 4. 6. 1985).

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε όλες τις θέσεις εργασίας που είναι εφοδιασμένες με οθόνη οπτικής απεικόνισης.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται ούτε για τις θέσεις οδήγησης οχημάτων ή μηχανημάτων ούτε για τα συστήματα πληροφορικής πάνω σε πλωτά μέσα.

Άρθρο 2

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας νοείται ως:

— «Οθόνη οπτικής απεικόνισης»· αλφαριθμητική οθόνη οποιαδήποτε και αν είναι η χρησιμοποιούμενη μέθοδος επίδειξης.

— «Θέση εργασίας»· σύνολο το οποίο περιλαμβάνει την οθόνη οπτικής απεικόνισης, το πληκτρολόγιο, τα παραρτήματα συμπεριλαμβανομένων του εκτυπωτή, του χειρογράφου που περιέχει τα δεδομένα, του καθίσματος και του τραπεζιού εργασίας, καθώς και το άμεσον περιβάλλον εργασίας.

— «Εργαζόμενος»· κάθε άτομο που χρησιμοποιεί εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης.

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα μέτρα που απαιτούνται για να μην τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά την εργασία σε εξοπλισμό με οθόνες οπτικής απεικόνισης.

2. Τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν τους απαιτούμενους ελέγχους σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρο 4

1. Οι εργοδότες υποχρεούνται να προβαίνουν σε μελέτη των θέσεων εργασίας με σκοπό την εκτίμηση των κινδύνων που αυτές παρουσιάζουν για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

2. Οι εργοδότες, εφόσον είναι απαραίτητο, λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εξουδετέρωση των κινδύνων που διαπιστώνονται.

Άρθρο 5

Για τις θέσεις εργασίας που τίθενται σε λειτουργία δύο έτη μετά τη θέση σε ισχύ της παρούσας οδηγίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον οι ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στο παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 6

Οι θέσεις εργασίας που ήδη υπάρχουν και δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 πρέπει να προσαρμόζονται, στο μέτρο που αυτό είναι λογικά δυνατό στις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στο παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 7

1. Σε κάθε εργαζόμενο που απασχολείται σε εργασία με οθόνη οπτικής απεικόνισης πρέπει να παρέχεται επαρκής επιμόρφωση πριν από την έναρξη αυτού του είδους εργασίας και κατά τακτικά διαστήματα στη διάρκεια της εργασίας.

2. Στους εργαζομένους πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με ό,τι αφορά την υγεία και την ασφάλεια στη θέση εργασίας τους· στις πληροφορίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνονται οι ενδεχόμενες επιπτώσεις στην όραση, καθώς και τα σωματικά και ψυχικά προβλήματα.

Άρθρο 8

Ο εργοδότης πρέπει να ζητά τη γνώμη των εργαζομένων ή των εκπροσώπων τους σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και τους αφορούν άμεσα, ιδιαίτερα σχετικά με τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 6.

Άρθρο 9

Οι εργαζόμενοι πρέπει να περνούν από κατάλληλη οφθαλμολογική εξέταση πριν αρχίσουν την εργασία σε οθόνη, καθώς και στην περίπτωση που διαμαρτύρονται για ενοχλήσεις στα μάτια τους που μπορεί να οφείλονται στην εργασία αυτή.

Στον εργαζόμενο πρέπει να δίνονται γυαλιά για την εν λόγω εργασία, εφόσον αυτό απαιτείται από τα αποτελέσματα της οφθαλμολογικής εξέτασης και εφόσον δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα κοινά γυαλιά.

Άρθρο 10

1. Η Επιτροπή προσαρμόζει το παράρτημα της παρούσας οδηγίας ανάλογα με την τεχνολογική πρόοδο και την εξέλιξη των κανονισμών, λαμβάνοντας κατά προτεραιότητα υπόψη τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

2. Κατά τη διενέργεια των προσαρμογών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή επικουρείται από μια ειδική επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 14 της οδηγίας ...

Άρθρο 11

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι απαραίτητες για τη συμμόρφωσή τους με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 1991 και ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή.

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.
Όταν τα κράτη μέλη προτίθενται να θεσπίσουν τεχνικούς κανονισμούς δυνάμει της παρούσας οδηγίας, διαβιβάζουν τα σχετικά σχέδια στην Επιτροπή, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8 της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ, η οποία προβλέπει διαδικασία πληροφόρησης στον τομέα των προτύπων και των τεχνικών κανονισμών.

3. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν κάθε δύο χρόνια έκθεση στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη των διατάξεων της παρούσας οδηγίας για τον εξοπλισμό με οθόνες οπτικής απεικόνισης, αναφέροντας τις απόψεις των κοινωνικών εταίρων. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ενημερώνει τη Συμβουλευτική Επιτροπή και την Τριμερή Επιτροπή.

Άρθρο 12

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΜΕ ΟΘΟΝΗ ΟΠΤΙΚΗΣ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ

1. **Οθόνη**

Οι χαρακτήρες στην οθόνη πρέπει να έχουν καλή διακριτική ικανότητα και να είναι καθαρά διαμορφωμένοι, να έχουν αρκετά μεγάλες διαστάσεις και να υπάρχει κατάλληλο διάστημα ανάμεσα στους χαρακτήρες και τις γραμμές. Η εικόνα στην οθόνη πρέπει να είναι σταθερή, χωρίς να τρεμοπαίζει ή να εμφανίζει άλλες μορφές αστάθειας.

Η αντίθεση της φωτεινότητας μεταξύ την χαρακτήρων και του φόντου πρέπει να μπορεί να ρυθμίζεται εύκολα από το χρήστη της οθόνης.

Η οθόνη πρέπει, εφόσον είναι λογικά δυνατό, να έχει τη δυνατότητα στροφής περί οριζόντιο και κατακόρυφο άξονα και μετακίνησης ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του χρήστη.

2. **Πληκτρολόγιο**

Το πληκτρολόγιο πρέπει να μην είναι σταθερά προσαρμοσμένο στην οθόνη ώστε να επιτρέπει στο χρήστη να βρίσκει την κατάλληλη στάση εργασίας χωρίς να κουράζονται τα χέρια και οι βραχίονές του. Ο ελεύθερος χώρο γύρω από το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι αρκετός για να επιτρέπει στο χρήστη να στηρίζει τα χέρια και τους βραχίονές του.

Η επιφάνεια του πληκτρολογίου πρέπει να είναι θαμπή ώστε να αποφεύγονται οι ανακλάσεις· οι επιφάνειες των πλήκτρων πρέπει να έχουν χαμηλή ανακλαστικότητα και να είναι κοίλες.

Τα σύμβολα των πλήκτρων πρέπει να παρουσιάζουν επαρκή αντίθεση φωτεινότητας.

3. **Τραπέζι εργασίας**

Το τραπέζι εργασίας πρέπει να έχει επιφάνεια με χαμηλή ανακλαστικότητα, επαρκείς διαστάσεις και να προσφέρει δυνατότητα ευκαμψίας όσον αφορά τη θέση της οθόνης, του πληκτρολογίου, του αναλογίου και του βοηθητικού εξοπλισμού.

Τα αναλόγια πρέπει να τοποθετούνται στο τραπέζι, στο ίδιο επίπεδο με την οθόνη, έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται η ανάγκη γρήγορων κινήσεων του κεφαλιού και των ματιών.

Κάτω από το τραπέζι πρέπει να υπάρχει επαρκής ελεύθερος χώρος για τα πόδια.

4. **Κάθισμα εργασίας**

Το κάθισμα εργασίας πρέπει να είναι σταθερό αλλά και να προσφέρει στον εργαζόμενο ελευθερία κινήσεων.

Το ύψος των καθισμάτων πρέπει να είναι ρυθμιζόμενο και οι πλάτες τους να μπορούν να ρυθμίζονται όσον αφορά το ύψος και την κλίση τους. Θα πρέπει να εξετασθεί η δυνατότητα τοποθέτησης στηρίγματος για τα πόδια αν χρειάζεται.

5. **Φωτισμός**

Ο φωτισμός του περιβάλλοντος χώρου πρέπει να έχει προσαρμοσθεί ώστε να παρέχει ικανοποιητικές συνθήκες εργασίας και να δημιουργείται η επιθυμητή αντίθεση μεταξύ της οθόνης και του περιβάλλοντος χώρου.

Αν είναι απαραίτητο πρέπει να παρέχεται ειδικός φωτισμός για τις βοηθητικές δραστηριότητες. Ο φωτισμός αυτός πρέπει να είναι ρυθμιζόμενος, αλλά να μην προκαλεί θάμπωμα ή ανάκλαση στην οθόνη.

6. **Ανακλάσεις και θάμπωμα**

Η οθόνη πρέπει να τοποθετείται σε τέτοια θέση ώστε ούτε η οθόνη ούτε ο χειριστής να βρίσκονται απέναντι σε παράθυρο.

Τα παράθυρα πρέπει να διαθέτουν πετάσματα που να ρυθμίζονται κατάλληλα.

7. **Θόρυβος**

Ο εκτυπωτής πρέπει να είναι τοποθετημένος με τέτοιο τρόπο ώστε να μη διαταράσσεται η προσοχή και να μη σκεπάζεται η ομιλία.

8. **Υγρασία**

Η υγρασία πρέπει να ρυθμίζεται και να διατηρείται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

9. **Διασύνδεση ηλεκτρονικού υπολογιστή/ανθρώπου**

Η εργασία με οθόνη και η εκπόνηση προγραμμάτων (Software) πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ψυχοκοινωνικούς παράγοντες.

Πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές της εργονομίας του προγραμματισμού, ιδιαίτερα για την επεξεργασία πληροφοριών που αφορούν πρόσωπα και για τις δυνατότητες λήψης αποφάσεων.